

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Politiek en ruimte

Opgave 1 – Kashmir, een omstreden gebied

1 maximumscore 1

Voorbeelden van een juiste kaart zijn:

- kaart 127A (51e druk: 115A)
- kaart 193A (51e druk: 171A)

2 maximumscore 1

Een juist antwoord verwijst naar het bergachtige karakter van Kashmir.

3 maximumscore 2

Uit de verklaring moet blijken dat:

- verreweg het grootste deel van de bevolking (95%) van de Kashmirvallei moslim is in tegenstelling tot de rest van de bevolking van India (situatiebeschrijving) 1
- hoe dominanter de religie van een groep binnen een bepaald gebied is, hoe meer de religieuze identiteit de territoriale identiteit ondersteunt (de moslims voelen zich geen Indiërs maar Kashmiri) (verklarend principe) 1

4 maximumscore 2

Voor alleen de keuze A of B 0

- Voorbeelden van juiste argumenten bij de keuze voor scenario A:
 - Sociaalgeografisch argument: De meerderheid van de bevolking van Kashmir bestaat, evenals die in Pakistan, uit moslims.
 - Fysischgeografisch argument: In Kashmir ontspringen enkele rivieren die voor de watervoorziening van Pakistan van groot belang zijn / Kashmir ligt aan de bovenloop van rivieren die voor de watervoorziening van Pakistan erg belangrijk zijn.
- Voorbeelden van juiste argumenten bij de keuze voor scenario B:
 - Sociaalgeografisch argument: Dit scenario sluit aan bij de wensen van de islamitische meerderheid van de bevolking van Kashmir.
 - Fysischgeografisch argument: Het gebied heeft voldoende natuurlijke hulpbronnen om zich economisch te kunnen ontwikkelen.

per juist argument bij het gekozen scenario

1

Vraag	Antwoord	Scores
5	maximumscore 1 <ul style="list-style-type: none">– Voorbeeld van een argument tegen scenario A: Door aansluiting bij Pakistan zouden hindoes en boeddhisten in Kashmir wel eens in grote moeilijkheden kunnen komen.– Voorbeeld van een argument tegen scenario B: Dit is geen realistische oplossing omdat zowel de regering van India als die van Pakistan dit niet kan verkopen aan de eigen bevolking.	
6	maximumscore 1 separatisme	
7	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none">• Stap 1: Jammu en Kashmir indelen in vijf deelgebieden• Stap 2: elk deelgebied toedelen aan India of Pakistan op basis van de culturele kenmerken van de bevolking van dat deelgebied	1 1

Opgave 2 – De Stedendriehoek Apeldoorn - Deventer - Zutphen

8	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none">• Uit het antwoord moet blijken dat volgens kaart 57A (51e druk: 51A) de Stedendriehoek een primair verzorgingsgebied vormt• en dat volgens de overzichtskaart / elke atlaskaart waar provinciegrenzen opstaan, dit primaire verzorgingsgebied zich uitstrekt over twee provincies	1 1
9	maximumscore 3 <p>Voorbeelden van juiste problemen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none">– Vanuit de economische dimensie: bij uitbreiding in westelijke richting moet kostbare infrastructuur / moeten bruggen worden aangelegd om de nieuwe wijken met de oude stad te verbinden.– Vanuit de natuurdimensie: uitbreiding in westelijke richting vormt een bedreiging voor het IJssellandschap.– Vanuit de politieke dimensie: uitbreiding in westelijke richting zal tot spanningen leiden met de gemeenten Voorst en Brummen / uitbreiding in westelijke richting zal de roep om provinciale grenscorrecties en/of gemeentelijke herindeling ten gunste van Deventer en Zutphen doen toenemen. <p>per juiste combinatie van probleem en dimensie</p>	1

Vraag	Antwoord	Scores
10	maximumscore 2 Uit de uitleg moet blijken dat:	
	<ul style="list-style-type: none"> Bathmen zijn identiteit beter kan bewaren als het dorp zich aansluit bij andere dorpen met een plattelandskarakter 	1
	<ul style="list-style-type: none"> terwijl Bathmen bij samengaan met het veel grotere en stedelijke Deventer zijn identiteit sneller zal verliezen als deel van een veel groter geheel 	1

Opgave 3 – Polen en de Europese Unie

11	maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat over het algemeen buitenlandse investeringen gedaan worden in regio's die dicht bij de buitengrens van de Europese Unie van de 15 zijn gelegen.	
12	maximumscore 2 Uit de economische verklaring moet blijken dat:	
	<ul style="list-style-type: none"> in deze regio Warschau / de hoofdstad / de grootste stad van het land ligt / het agglomeratievoordeel daar het grootst is / daar de grootste afzetmarkt ligt / daar veel goedkope arbeidskrachten beschikbaar zijn (situatiebeschrijving) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> buitenlandse investeringen daar plaatsvinden waar het grootste rendement wordt verwacht (verklarend principe) 	1
13	maximumscore 2 Uit de ruimtelijke verklaring moet blijken dat:	
	<ul style="list-style-type: none"> er goede verkeersverbindingen zijn van de EU van de 15 met Warschau (waardoor de afstand gering is) (situatiebeschrijving) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> voor een rendabele bedrijfsvoering er interactie nodig is tussen de buitenlandse investeerders en de lokale bedrijven (verklarend principe) 	1
14	maximumscore 2 Uit de redenering moet blijken dat:	
	<ul style="list-style-type: none"> Polen veel minder dichtbevolkt is dan Nederland 	1
	<ul style="list-style-type: none"> waardoor boeren in Polen meer uitbreidingsmogelijkheden hebben dan in Nederland / te maken hebben met lagere grondprijzen dan in Nederland / te maken hebben met minder regelgeving dan in Nederland 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Vervoer en ruimtelijke inrichting

Opgave 4 – Ontwikkelingen in het luchtvrachtvervoer

15 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

- Slechts een klein deel van alle goederen zijn hoogwaardige goederen / zijn goederen met een grote toegevoegde waarde (situatiebeschrijving) 1
- Hoe hoogwaardiger een goed is, des te groter is de **verplaatsbaarheid (transferability)** omdat vervoer door de lucht kostbaar is (verklarend principe) 1

Indien ‘verplaatsbaarheid’ in het verklarend principe ontbreekt 0

16 maximumscore 2

- De tendens: de Aziatische luchtvaartmaatschappijen laten de hoogste groeicijfers zien / zijn de snelste stijgers in de top 10 1
- De oorzaak: er is sprake van een global shift / verschuiving van het economische zwaartepunt richting Azië 1

17 maximumscore 2

Uit de verklaring moet blijken dat:

- Korean Air als tweede in bron 11 staat, omdat bij het **totale** goederentransport ook het **binnenlandse luchtvrachtverkeer** hoort (situatiebeschrijving) 1
- een klein land (als Zuid-Korea) veel minder binnenlands luchtvrachtverkeer heeft dan een groot land (als de VS) (verklarend principe) 1

18 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste veranderingen zijn:

- de opkomst van het just-in-time concept
- het uitbesteden van delen van de productie aan bedrijven elders in de wereld

per juiste verandering 1

19 maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat de niet **complementaire**, dus overlappende delen uit het gezamenlijke netwerk worden verwijderd.

Indien in het antwoord ‘complementaire’ ontbreekt 1

Vraag	Antwoord	Scores
20	maximumscore 2 Uit de uitleg moet blijken dat: <ul style="list-style-type: none">• het voor luchtvaartondernemingen efficiënter is om hun intercontinentale luchtvrachtvervoersstromen van en naar China / Oost-Azië te bundelen in hubs• In China / Oost-Azië een groot aantal plaatsen met sterk groeiende economische activiteiten in opkomst zijn, die door middel van spokes met de hubs verbonden kunnen worden	1 1

Opgave 5 – De Zuiderzeelijn

21	maximumscore 2 Voorbeelden van een juiste argumentatie zijn: <ul style="list-style-type: none">• Ik kies voor Drachten, omdat in het gebied rond Drachten veel meer mensen wonen dan rond Emmeloord• er zullen dan meer mensen gebruik maken van / behoefte hebben aan de Zuiderzeelijn of <ul style="list-style-type: none">• Ik kies voor Emmeloord, omdat deze plaats veel dichterbij de Randstad ligt• waardoor Emmeloord eerder kan profiteren van het uitstralings-effect van de Randstad (voor bijvoorbeeld wonen, werken en ondernemen)	1 1 1 1
22	maximumscore 2 Uit de uitleg moet blijken dat: <ul style="list-style-type: none">• veel forenzen uit Almere, die voorheen met de auto naar Amsterdam gingen, zullen kiezen voor de Zuiderzeelijn (oorzaak)• waardoor de files tussen Amsterdam en Almere zullen afnemen en het goederenvervoer over dat traject sneller kan verlopen (gevolg)	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
23	maximumscore 4	
	Voorbeelden van juiste argumenten zijn:	
1	De komst van de Zuiderzeelijn als HSL vermindert de leefbaarheid van het gebied rond Heerenveen. (Bijvoorbeeld: er wordt veel nieuwe bedrijvigheid aangetrokken, waardoor er in sommige wijken overlast kan ontstaan.)	1
2	De komst van de Zuiderzeelijn als HSL beperkt de keuzemogelijkheden voor inrichting van het gebied in de toekomst. (Bijvoorbeeld: de lijn zorgt voor compartimentering, waardoor er in de toekomst minder ruimte voor recreatie / natuurwaarden overblijft / wijken moeilijker bereikbaar zijn, wijken onderling moeilijker te verbinden zijn.)	1
3	De komst van de Zuiderzeelijn als HSL maakt het gebied rond Heerenveen meer geschikt voor bedrijfsvestiging. (Bijvoorbeeld: de lijn maakt de bedrijven beter en sneller bereikbaar voor hun klanten/werknemers uit de Randstad.)	1
4	De komst van de Zuiderzeelijn als HSL zal ervoor zorgen dat het gebied rond Heerenveen in de toekomst meer keuzemogelijkheden aan ondernemers biedt. (Bijvoorbeeld: er is genoeg ruimte voor de groei van het aantal bedrijven, onder andere uit de Randstad.)	1
24	maximumscore 3	
	Een voorbeeld van een juiste argumentatie vóór de stelling is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • De hogesnelheidslijn loopt dwars door een aantal (bestaande en te ontwikkelen) natuurgebieden 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • waardoor het moeilijk kan worden om tot verdere ontwikkeling/versterking van dat natuurgebied te komen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • atlaskaart 61D (51e druk: 55D): Ecologische Hoofdstructuur 	1

Actieve aarde

Opgave 6 – Paleoklimatologie en de invloed van zeestromen

25 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste oorzaken zijn:

- De natuurlijke variaties in het klimaat spelen vaak op een langere tijdschaal dan 100 tot 150 jaar.
- De meetgegevens van de afgelopen 100 tot 150 jaar gaan slechts zo kort terug in de tijd dat er altijd sprake zal zijn van menselijke invloed.

per juiste oorzaak

1

Vraag	Antwoord	Scores
26	maximumscore 2 Uit de uitleg moet blijken dat:	
	• de zeespiegel toen zo laag stond (oorzaak)	1
	• de warme zeestromen door het drooggevalen land grotendeels werden tegengehouden (gevolg)	1
27	maximumscore 2 Uit de uitleg moet blijken dat:	
	• de Noord-Atlantische Stroom onder andere aangedreven wordt door verschillen in het zoutgehalte (oorzaak)	1
	• en bij afname van het zoutgehalte de toevoer van warmte naar Noordwest-Europa minder wordt (gevolg)	1
28	maximumscore 3 Uit de uitleg moet blijken dat:	
	• in ijsboringen zich in het verleden ingevangen luchtbelllen bevinden	1
	• de zuurstofisotopenverhouding ^{18}O en ^{16}O in de lucht van de luchtbelllen kan worden bepaald met behulp van zuurstofisotopenonderzoek (de $^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$ -methode)	1
	• de verhouding tussen de hoeveelheid ingevangen zuurstofisotopen ^{18}O en ^{16}O is een indicatie voor de temperatuur van de atmosfeer tijdens de vorming van deze luchtbelllen	1
Opgave 7 – Ontstaan en afbraak van gesteenten in het westen van Noord-Amerika		
29	maximumscore 2 Uit de verklaring moet blijken dat:	
	• naarmate de afkoelingssnelheid van een stollingsgesteente lager is, de kristallen groter zijn (verklarend principe)	1
	• pegmatiet langzamer is afgekoeld / is gestold dan graniet (situatiebeschrijving)	1
30	maximumscore 1 Voorbeelden van een juiste oorzaak zijn:	
	– Deze gesteenten zijn daar door erosie verdwenen.	
	– Deze gesteenten zijn daar nooit afgezet.	
31	maximumscore 4 De juiste combinaties zijn:	
	• fase 2 - c	1
	• fase 5 - b	1
	• fase 6 - d	1
	• fase 8 - a	1

Vraag	Antwoord	Scores
32	maximumscore 2 Een voorbeeld van een juiste verklaring is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Een groot deel van het westen van de Verenigde Staten bestaat uit hoogvlakte (situatiebeschrijving) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • in gebieden met geringe hoogteverschillen vindt weinig erosie plaats (verklarend principe) 	1

Opgave 8 – Platentektoniek bij de Anatolische en de Arabische plaat

33	maximumscore 2 Voorbeelden van juiste oorzaken zijn:	
	– Het verschil in bewegingssnelheid tussen de platen bij de Dode Zeebreuk is kleiner dan dat van de platen bij de Noord-Anatolische breuk.	
	– Langs de Dode Zeebreuk bewegen beide platen zich in vrijwel dezelfde richting.	
	per juiste oorzaak	1
34	maximumscore 2 Uit de redenering moet blijken dat vulkanisme plaatsvindt:	
	• bij de Helleense boog	0
	• omdat daar sprake is van subductie (oorzaak)	1
	• waardoor een opstijgende magmastroom ontstaat (gevolg)	1
35	maximumscore 3 Uit de verklaring moet blijken dat:	
	• bij de Rode Zee sprake is van divergentie / het uit elkaar bewegen van platen (situatiebeschrijving)	1
	• bij de Oost-Anatolische breuk sprake is van convergentie / het naar elkaar toe bewegen van platen (situatiebeschrijving)	1
	• wrijving en spanningsopbouw tussen platen aardbevingen veroorzaken (verklarend principe)	1
36	maximumscore 1 Een voorbeeld van een juist argument is: De legenda-eenheden op atlaskaart 174A (51e druk: 156A) van het Arabische schiereiland sluiten precies aan op de legenda-eenheden van het Afrikaanse continent.	